

Kun en del af de påtænkte takstforhøjelser kræver ændringer i den gældende statsbanelov, idet adskillige af dem kan gennemføres indenfor de i loven fastsatte maksimaltakster, men da man må vente, at alle de tænkte takstforhøjelser indgår i forhandlingerne om nærværende lovforslag, har man fundet det ønskeligt her at gøre rede for de mere vigtige påtænkte ændringer, selv om de ikke kræver lovændringer, og samtidig anslå det antagelige økonomiske resultat af de enkelte ændringer, og skal herom nærmere bemærke følgende:

1. Medens man tænker sig ikke at forhøje prisen for enkeltbilletter, vil man reducere den nugældende rabat for dobbeltbilletter. Prisen for disse er nu for afstande på indtil 30 km 1,4 og for længere afstande 1,5 gange prisen for den tilsvarende enkeltbillet. Såfremt man fastsætter prisen til 1,7 henholdsvis 1,8 gange enkeltbilletprisen og som følge af denne forhøjelse med ca. 20 pct. regner med en vis nedgang i rejserne, vil den antagelige merindtægt kunne anslås til 19½ millioner kr. Rabatten ved køb af dobbeltbilletter vil herefter blive 15 pct. for billetter over indtil 30 km afstand og 10 pct. for billetter over længere afstande.

De særlige bybanebilletter i København, for hvilke taksterne blev forhøjet fra 1. april 1947 og igen fra 22. februar 1949, påtænkes ikke prisregulerede.

2. Der påtænkes nogen forhøjelse af prisen for pladsbilletter til lyntog og mulig af prisen for hurtigtogsbilletter over længere afstande, således at der herved skulle kunne indvindes ca. 1 mill. kr.

3. Der regnes med en forhøjelse på ca. 10 pct. af prisen på 15 og 8 dages kort til alle strækninger.

Merindtægten herved er kun mindre væsentlig, men forhøjelsen er nødvendig for at hindre, at prisen på et 8 dages kort fremtidig bliver lavere end prisen for en dobbeltbillet over de længste afstande på Statsbanerne.

Derimod regner man ikke med nogen forhøjelse af prisen på abonnementskort mellem to bestemte stationer eller månedskort til samtlige statsbanestrækninger.

4. Der påtænkes forhøjelse på ca. 10 pct. af nogle rejsegodstakster (herunder f. eks. taksterne for cykler) og nogen forhøjelse af taksterne for automobiloverførsel på færge- og skibsoverfarterne. Den samlede merindtægt anslås til ca. ½ mill. kr.

5. Taksterne for befordring af gods m. m. samt levende dyr reguleres noget varierende

for de forskellige afstande og takstklasser, men alt i alt således, at der regnes med en gennemsnitlig forhøjelse på ca. 10 pct., hvad der — når hensyn tages til den af takstforhøjelserne følgende nedgang i transporterne — skulle kunne give en merindtægt på ca. 7½ mill. kr. årlig.

6. Der regnes med en merindtægt for postbefordring på banerne på ca. 1½ mill. kr. årlig.

Den antagelige samlede merindtægt på ca. 30 mill. kr. årlig skulle herefter fordele sig med ca. 21 mill. kr. på personer og rejsegods og ca. 9 mill. kr. på post, gods og levende dyr.

Det ligger dog i forholdets natur, at denne opgørelse må være i høj grad baseret på skøn, og at såvel den almindelige økonomiske udvikling som vilkårene for de med banerne konkurrerende andre trafikmidler i høj grad er medbestemmende for det økonomiske resultat af takstforhøjelserne. Ikke mindst for godsbefordringens vedkommende må det befyrgtes, at selv ikke særlig store takstforhøjelser kan indebære en betydelig risiko for overgang til transport ad landevejen.

Med hensyn til forslagene vedrørende de forskellige ændringer i statsbaneloven bemærkes yderligere følgende:

Ad § 10.

Når det konstateres, at en rejsende forsøger at rejse med abonnementskort, hvis gyldighedstid er udløbet, viser det sig ofte, at han har benyttet det ugyldige kort i hele perioden efter kortets sidste gyldighedsdag. I sådanne tilfælde er det naturligt, at den rejsende foruden de 10 kr., som opkræves for den rejse, på hvilken misbruget blev opdaget, må betale for hele den periode, hvori kortet uretmæssigt har været benyttet. Den foreslåede tilføjelse tilsigter at skabe hjemmel hertil.

Ad §§ 14 og 20.

Da man efter den ved Statsbaneloven i 1946 indførte maksimalbegrænsning af jernbanens erstatningsansvar ikke mere opererer med begrebet „kostbare genstande“, har man fundet det rettest at lade dette begreb udgå af de nævnte paragraffer.

Man vil dog finde det ønskeligt, at de rejsende advares mod at nedlægge særligt kostbare genstande i rejsegodsforsendelser, bl. a. under hensyn til erstatningsbegrænsningen.